

Katalanska soucasna proza I

Prosa catalana contemporània I

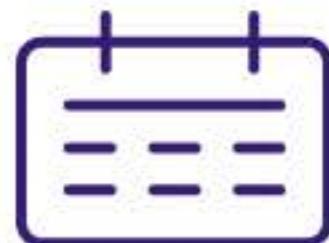
podzim 2018
Mazarykova Univerzita

DADES DE L'ASSIGNATURA

Elena Casas Cortada
242660@mail.muni.cz

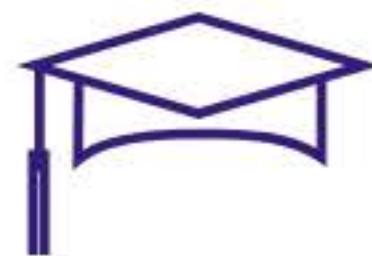
C31

Dilluns

16.00 - 17.30

2 crèdits. (z)

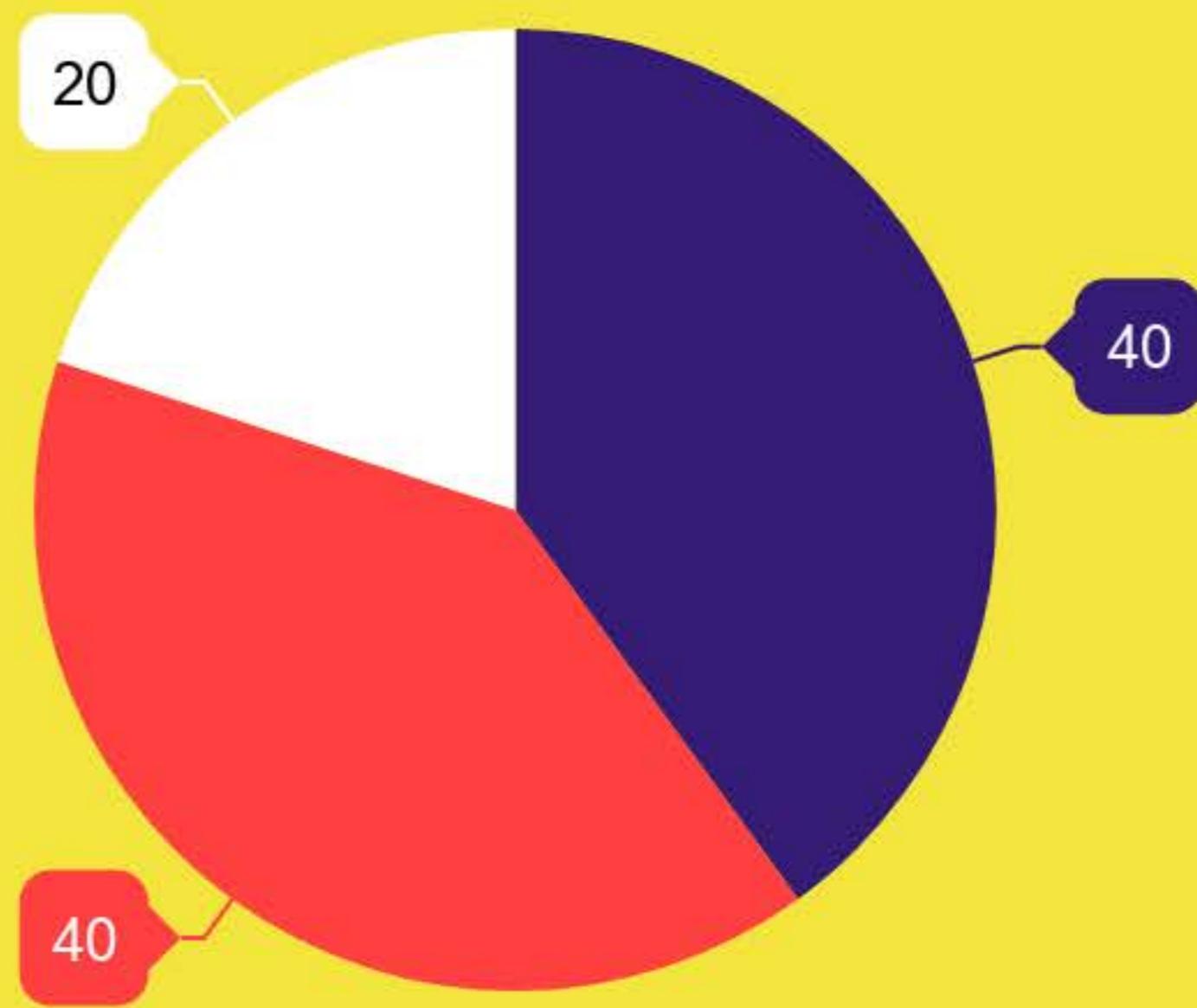
PROGRAMA

- 1. El final del Noucentisme i les avantguardes.** La pèrdua d'homogeneïtzació en els moviments literaris catalans. Etapa futurista (1916-1924) i etapa surrealista (1924-any 30).
- 2. Novel·la del 1925 al 1939.** Els debats i els models estètics. «Una generació sense novel·la?»
- 3. Literatura i guerra civil**
- 4. Literatura d'exili i de resistència.** Les implicacions de l'exili republicà: França, Anglaterra i l'Amèrica furienta.
- 5. La postguerra.** La ruptura del franquisme i represa cultural i literària.
- 6. Anys 60 i el realisme històric (1959-1968).** L'intent de formació de grup literari i les formes de la novel·la psicològica.
- 7. Literatura catalana i postmodernitat. Introducció.**

LECTURES OBLIGATÒRIES

- SOLDEVILA, C., *Fanny*
- RODOREDA, M. *La plaça del diamant*
- MONZÓ, Q. *Uf! Va dir ell*

AVALUACIÓ

Ressenya	40%
Prova final	40%
Tasques/participació	20%

1

CATALUNYA I LES AVANTGUARDES

«Per a ésser Poeta caldrà primerament el
desig de lluitar»

Joan Salvat-Papasseit

Primo de Rivera impone la Dictadura

► *El general argüenia la necesidad de regenerar España.*

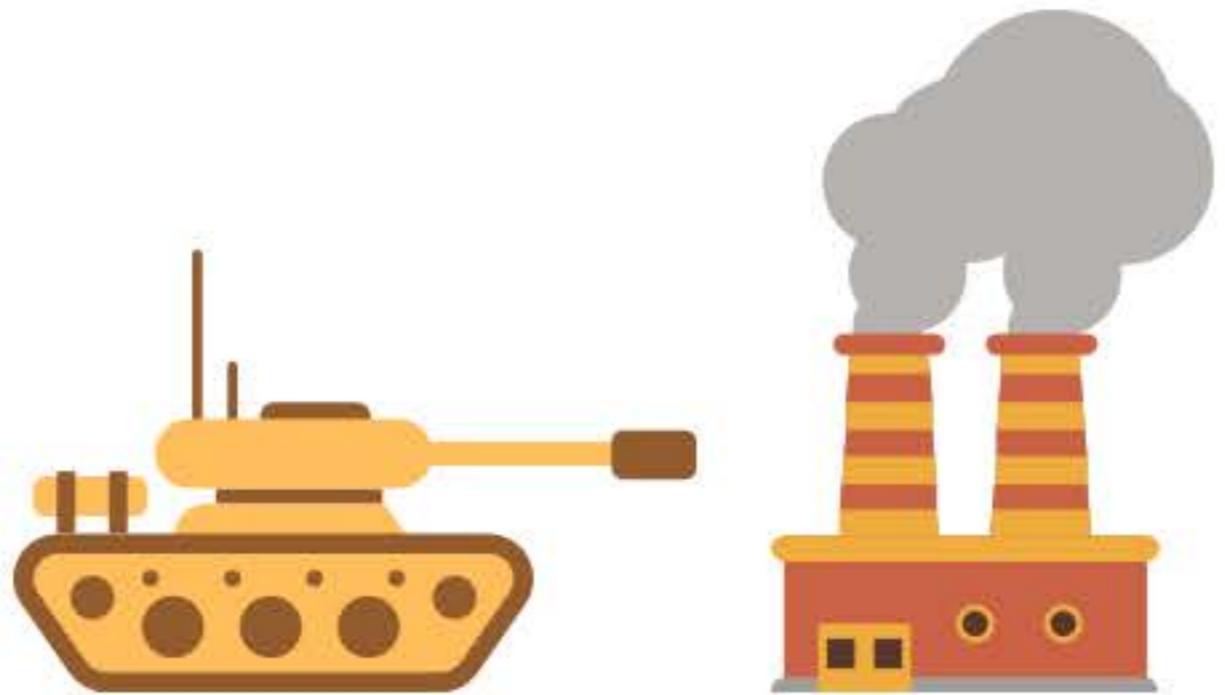
El general y su consejo militar, presidido por Primo de Rivera, toma medidas contra la anarchía y el catalanismo

L'AVANTGUARDA

Chaos, Nr. 2
Hilma af Klint (1906)

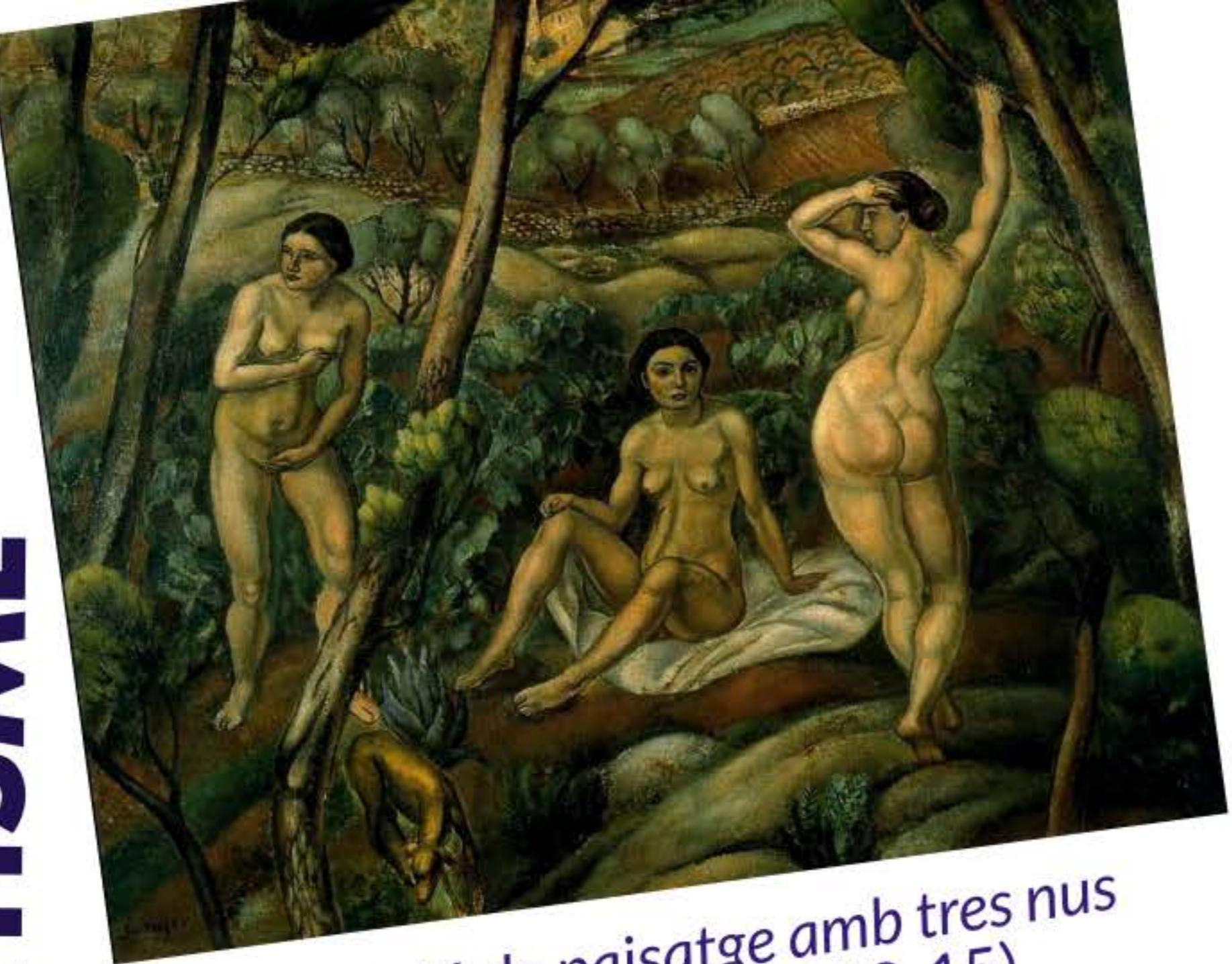

Crisi del model capitalista, burgés

- Contra la tradició i el model burgés
- Internationalisme
- L'artista-heroi
- Noves tècniques
- Nous conceptes

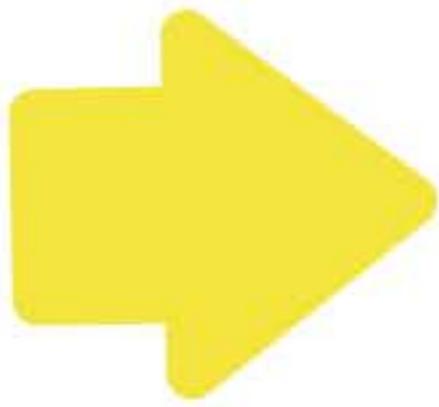
L'AVANTGUARDA I EL NOUCENTISME

Composició de paisatge amb tres nus
Joaquim Sunyer (1913-15)

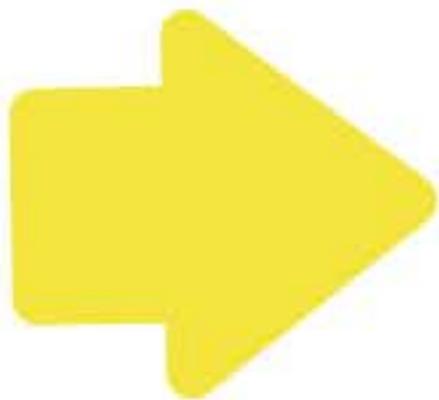

Kandinsky, 1910

PRINCIPAL OBJECTIU:
creació d'una cultura catalana pròpia
en consonància amb el moment
actual, europeïtzació.

=CONSTRUCCIÓ

=DESTRUCCIÓ

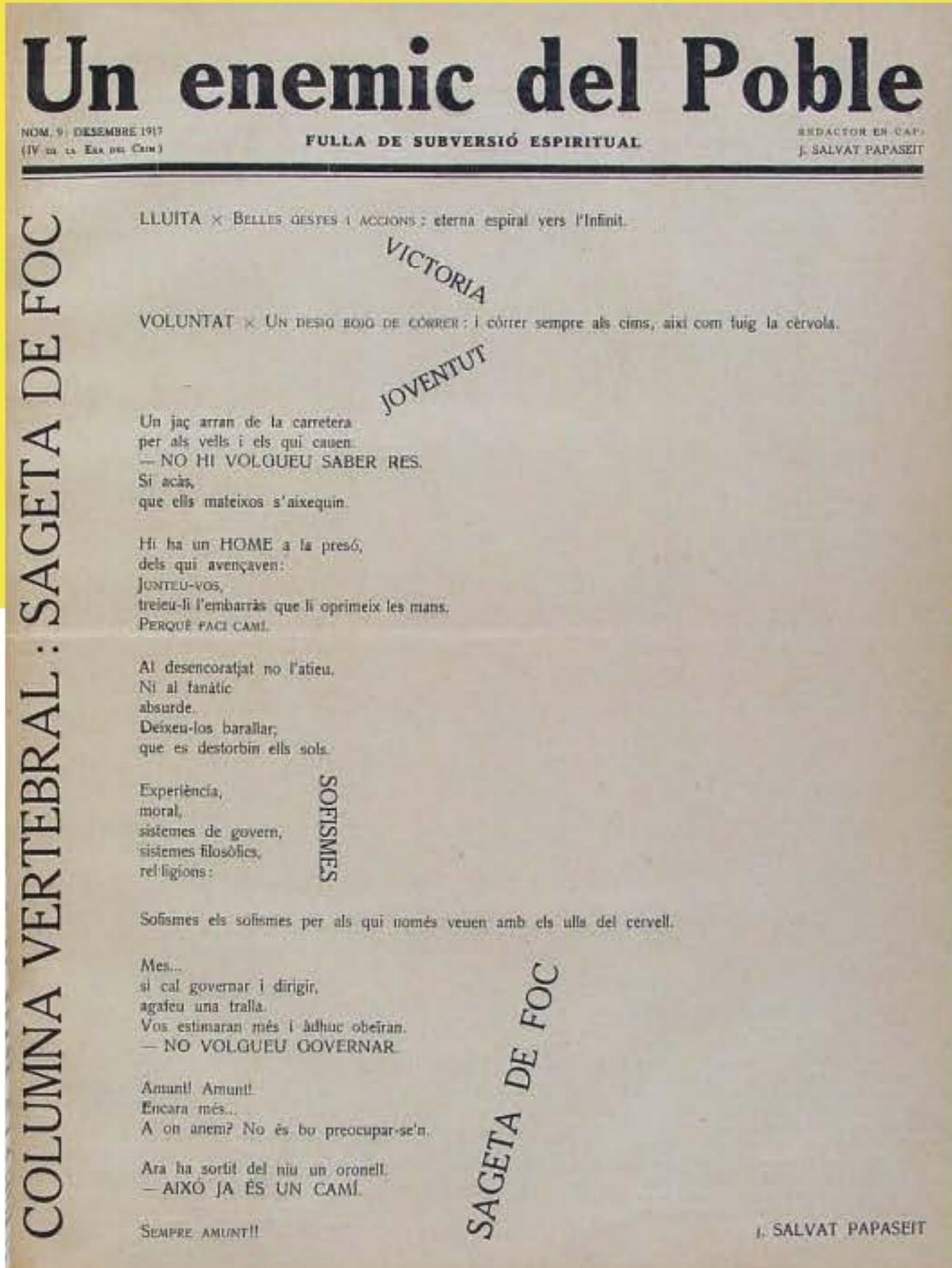
IEL MODERNISME?

Madeleine au Moulin de la Galette,
Ramon Casas (1892)

- afany de modernitat
- internacionalisme cultural
- rebuig per la burgesia
- vitalisme
- figura de l'artista-heroi

LES AVANGUARDIES: ETAPES

1a etapa
("futurista")
1916-1924

Del present MANIFEST hem eliminat tota censura en la nostra actitud. Inici qualsevol discussió amb els representants de l'actual cultura catalana, negativa artísticament per bé que eficaç en d'altres ordres. La transigenèsi o la retrograda condonem als delinqüents i l'absurda continuïtat de totes les valors, a les més inseparables atmosferes espirituals, a les més perniciose de les indiscutibles. Example: La Nossa Reina. La violenta hostilitat, per contra, situa netament les valors i les posicions. I crea un estat d'espert higiènic.

HEM ELIMINAT	tot argumentació	Existeix una enorme bibliografia i tot l'efecte dels arguments d'avui per a suportar tot això.
HEM ELIMINAT	tot literari	
HEM ELIMINAT	tot líric	
HEM ELIMINAT	tot filosòfica	

ENS LIMITEM a la més objectiva enumeració de les a assegurar el goig i l'interès esportiu de la intel·lectualitat catalana d'avui, encarada en un ambient residencial i puríssim.

PREVENIM de la infecció als encara no contagiat. Afés d'estriata adhesió espiritual.

SABEM que res de nou anem a dir. En canvi, però, que es la base de tot el nou que avui hi ha i de tot el nou que tingui possibilitats de crear-se.

VIVIM una època nova, d'una intensitat política imprevisible.

EL MAQUINISME. ha revolucionat el món —arribat del circumstancialment indispensable futurisme— ha verificat el camí més profund que ha conegut la humanitat.

UNA MULTITUD anònima «antimètrica» col·labora amb el seu estet. quotidiana en l'affinació de la nova època, tot i vivint d'acord amb el seu temps.

UN ESTAT D'ESPERIT POSTMAQUINISTA HA ESTAT FORMAT

ELS ARTISTES d'avui han creat un art nou d'autor amb aquest estat d'esperit. D'acord amb l'època.

ACÍ, PERÒ, ES CONTINUA PASTURANT IDIL·LICAMENT

LA CULTURA actual de Catalunya es inscriuible per a l'alegria de la nostra època. Res de més perdonar, més fer i més admirar.

PREGUNTREM ALS INTEL·LECTUALS CATALANS:
— De què us ha servit la Fundació Ramon Llull, si després haveu de confondre la Grècia antiga amb les ballarines paradesclàssiques?

AFIRMEM que els aprenentissatges més a prop de l'esperit de Grècia que els nostres intel·lectuals.

APEGIREM que un aprenentissatge de socios antiguistes i de tota èmfasi està més a la vora i és més apte per a sentir i entendre la poesia d'avui, que no els intel·lectuals, mitjançant l'aprenentissatge d'una preceptivitat negativa.

PER NOSALTRES Grècia es continua en l'escabat numèric d'un motor d'avui, en el resultat sostancial d'una antiga manufatura anglesa destinat al golf, en el seu en el music-hall americà.

ANOTEM que el teatre ha deixat d'existir per a uns quants i gaudeix per a tots.

ANOTEM que els concerts, conferències i espectacles constants avui entre nosaltres acostumen a esser simbòlics de línies inseparables i avortidissimes.

PER CONTRA nous sens d'intensa alegria i joventut reclamen l'afectació dels joves d'avui:

HI HA al cinema

HI HA festes, la boira, el nargó, el tennis i els mil esports

HI HA la música popular d'avui, el jazz i la dansa social

HI HA el saló de l'automòbil i de l'aeronàutica

HI HA els jocs a les platges

HI HA els concursos de bellesa a l'aire lliure

HI HA la distància de marxaquin

HI HA el nou so de l'electricitat en el music-hall

HI HA la música moderna

HI HA l'automòbil

HI HA les exposicions d'art dels artistes moderns

HI HA encara, una gran enginyeria i una magnífica transatlàntica

HI HA una arquitectura d'avui

HI HA útils objectes mobles d'època actual

HI HA la literatura moderna

HI HA els poesies modernes

HI HA el teatre modern

HI HA el gramòfon, que és una petita màquina l'aparell de fotografiar, que és una altra petita màquina

HI HA diaris de rapidissima i variadísima informació encyclopédies d'una edificació extraordinària

HI HA la ciència en una gran activitat

HI HA la crítica documentada i intensiva

etc., etc., etc.

Finalment, una onella inseparable sobre un petit fum dret.

DENUNCIEM la influència sentimental dels llocs coneguts tradicionals de Gaudí

DENUNCIEM la sensibilitat malaltiosa servida per l'Oficina Catalana, amb els seu repertori massot de cançons populars adaptades i adulterades per a la gent més absolutament negada per a la música, i adulterades de composicions originals. (Pensem en l'òpera dels dels Revellers americanos.)

DENUNCIEM la manca absoluta de joventut dels nostres joves

DENUNCIEM la manca absoluta de decisió i d'audàcia

DENUNCIEM la por als nous fets, a les pautes, al risc del nou

DENUNCIEM el separisme de l'ambient podent de les penyes i els personalismes heretats a l'art

DENUNCIEM l'absolutisme ideològic dels critics respecte a l'art d'austrà i l'art d'abstracció

DENUNCIEM els joves que protesten repetit l'antiga poesia

DENUNCIEM els joves que protesten imitar l'antiga literatura

DENUNCIEM l'insuperioritat d'estil

DENUNCIEM l'art decoratiu que no signa l'entendibilitat

DENUNCIEM els pintors d'altres tots

DENUNCIEM la poesia catalana actual, feta dels més rebotats tipus maragallans

DENUNCIEM les imatges artísticas per a us infantil, tipus Jardí. (Per a l'alteza i comprensió dels nens, no se'n adequa que Rousseau, Picasso, Chagall...)

DENUNCIEM la psicologia de les nens que canten Rosalí Aragó.

DENUNCIEM la psicologia dels nens que canten Rosalí Aragó.

FINALMENT ENS RECLAMEM DELS GRANS ARTISTES D'AVUI, dins les més diverses tendències i categories:

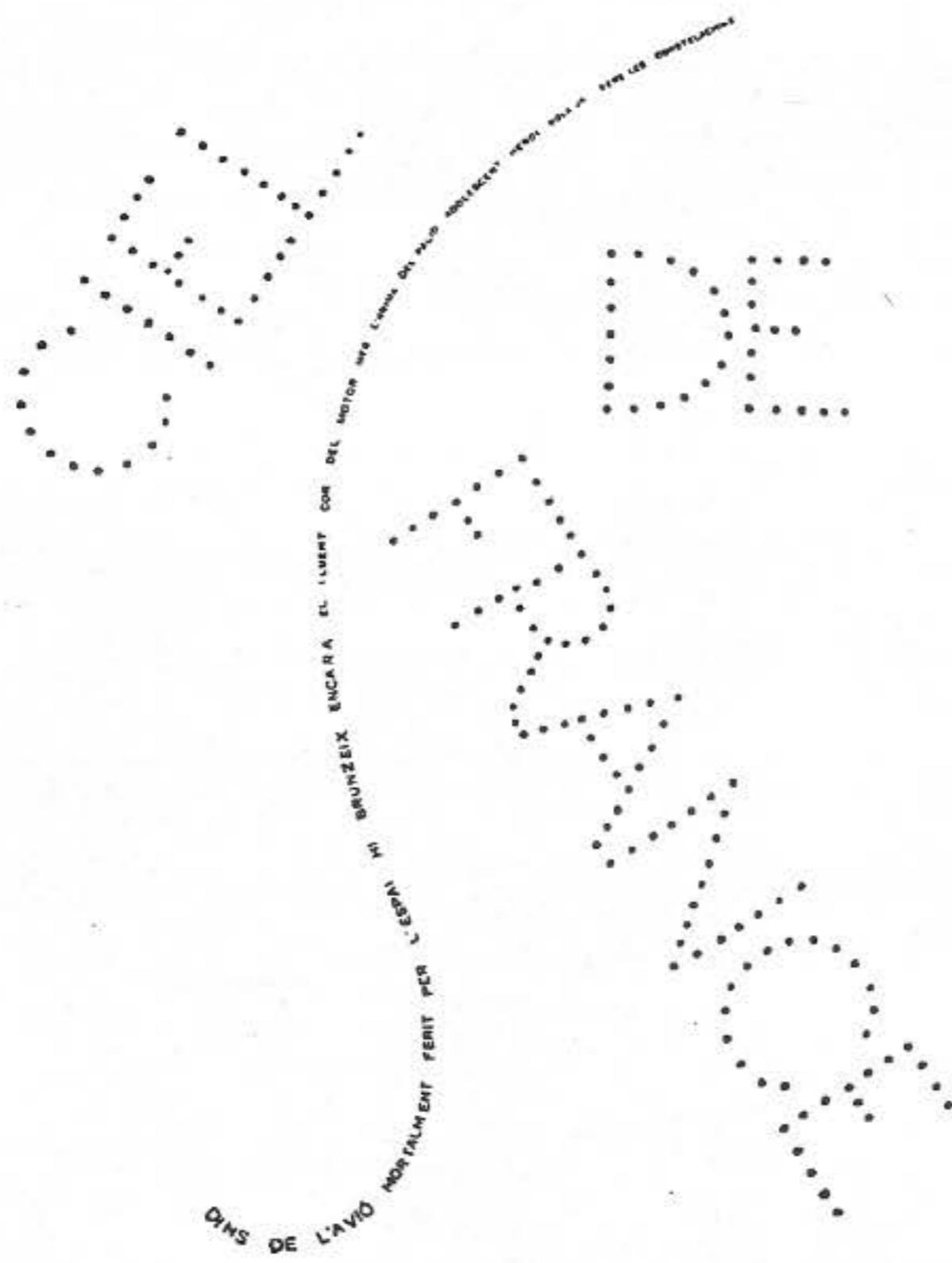
PICASSO, GRIS, OZENFANT, CHIRICO, JOAN MIRÓ, LIPCHITZ, BRANCUSI, ARIB, LE CORBUSIER, RERVERDY, TRISTAN TZARA, PAUL ÉLUARD, LOUIS ARAGON, ROBERT DESNOS, JEAN COCTEAU, GARCIA LORCA, STRAVINSKY, MARITAIN, RAYNAL, ZERVOS, ANDRÉ BRETON, ETC., ETC.

SALVADOR DALÍ
LLUÍS MONTANYÀ
SEBASTIÀ GASCH

Barcelona, març de 1928

2a etapa
(surrealista)
1924-1930?

1a ETAPA: FUTURISTES

"Oda a Guynemer",
J.M. Junoy (1917)

Revistes

- *Troços/Trossos* (1916-1918, 5 números). Josep Maria Junoy, J.V. Foix.
- *Un enemic del poble. Fulla de subversió espiritual* (1917). Joan Salvat-Papasseit
- *Arc-Voltaic* (1918)
- *Proa* (1921)

Manifestos

- 1920. *Contra els poetes amb minúscula. Primer manifest català futurista* (Salvat-Papasseit).
- 1922. *Segon manifest futurista Català: Contra l'extensió del Tifisme en Literatura* (Sebastià Sánchez-Juan)

2a ETAPA: SURREALISTES

El carnaval de l'arlequí
Joan Miró (1924)

El gran masturbador
Salvador Dalí (1929)

Revistes

- *L'amic de les arts* (1928)
- *Fulls Grocs* (1928)
- *Hèlix* (1929). Joan Ramon Masoliver.

Manifestos

- 1928. *Manifest groc* (Salvador Dalí, Sebastià Gasch i Lluís Montanyà).